

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет педагогічний
Кафедра соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока О.Г.
Набока О.Г.

«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Вступ до фаху (соціальне забезпечення)

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення
за освітньо-професійною програмою
Соціальне забезпечення

мова навчання українська

Розробник:

Стьопкіна А.С. – доцент кафедри соціальної роботи, кандидат педагогічних наук.

Рецензенти:

Трубник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;
Березка С.Ф., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____

С.В. Коношенко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Керівник групи забезпечення _____

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Обов’язкова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 3 самостійної роботи студента – 5	28 год.	6 год.
	Практичні	
	34 год.	4 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	88 год.	140 год.
	Вид контролю: екзамен	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху (соціальне забезпечення)» є: формування готовності здобувачів вищої освіти до оволодіння професійними компетенціями і ролями фахівця із соціального забезпечення та розвиток їхніх професійно значущих рис, якостей, здібностей.

**Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Вступ до фаху (соціальне забезпечення)»**

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
--	---	-----------------	-----------------

<p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК5 ОП);</p> <p>Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (за ЗК 15 ОП);</p> <p>Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення. (за ФК2 ОП);</p> <p>Здатність застосовувати методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю (за ФК7 ОП);</p> <p>Здатність дотримуватися етичних</p>	<p>Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення (за ПРН2 ОП);</p> <p>Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення (за ПРН7 ОП).</p>	<p>Проблемне навчання (problem learning);</p> <p>змішане навчання (blended learning);</p> <p>технологія клікерс (clickers); ділова (рольова) гра;</p> <p>моделювання</p>	<p>Усний контроль (індивідуальний, фронтальний);</p> <p>письмовий контроль (індивідуальний, фронтальний); метод самоконтролю. Іспит.</p>
--	---	--	--

принципів та стандартів у професійній діяльності. (за ФК13 ОП).

--

--

--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л.	пр.	лаб.	с.р.		л.	пр.	лаб.	с.р.
Тема 1. Наукова організація праці студента	9	2	2	-	5	11	-	-	-	11
Тема 2. Психологічні менізми засвоєння інформації	9	2	2	-	5	11	-	-	-	11
Тема 3. Особливості індивідуальної праці студента	10	2	2	-	6	11	-	-	-	11
Тема 4. Нормативно-правове забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти	12	2	2	-	8	11	-	-	-	11
Тема 5. Сутність і значення неформальної освіти для студентів	12	2	2	-	8	11	-	-	-	11
Тема 6. Академічна доброчесність: сутність і необхідність	12	2	2	-	8	13	2	-	-	11
Тема 7. Сутність соціального забезпечення	12	4	2	-	6	13	-	2	-	11
Тема 8. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення	12	2	2	-	8	11	-	-	-	11
Тема 9. Соціальне забезпечення як базова категорія соціальної держави	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10

Тема 10. Предмет права соціального забезпечення	14	2	4	-	8	12	-	2	-	10
Тема 11. Організаційно-правові форми соціального забезпечення	12	2	4	-	6	12	2	-	-	10
Тема 12. Державні соціальні стандарти	12	2	4	-	6	11	-	-	-	11
Тема 13. Державні соціальні гарантії	12	2	4	-	6	11	-	-	-	11
Усього годин	150	28	34	-	88	150	6	4	-	140

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Наукова організація праці студента	2	-
2	Психологічні механізми засвоєння інформації	2	-
3	Особливості індивідуальної праці студента	2	-
4	Нормативно-правове забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти	2	-
5	Сутність і значення неформальної освіти для студентів	2	-
6	Академічна доброчесність: сутність і необхідність	2	2
7	Сутність соціального забезпечення	4	-
8	Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення	2	-
9	Соціальне забезпечення як базова категорія	2	2

	соціальної держави		
10	Предмет права соціального забезпечення	2	-
11	Організаційно-правові форми соціального забезпечення	2	2
12	Державні соціальні стандарти	2	-
13	Державні соціальні гарантії	2	-
Разом		28	6

4.2. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Організація навчальної діяльності здобувача вищої освіти	2	-
2	Соціальне забезпечення як вид професійної діяльності	2	-
3	Взаємодія теорії та практики соціального забезпечення	2	-
4	Зміст і структура соціального забезпечення	2	-
5	Становлення соціального забезпечення як самостійного напрямку діяльності	2	-
6	Об'єкти та суб'єкти соціального забезпечення (регіональний аспект)	2	-
7	Суспільна допомога як підґрунтя соціального забезпечення	2	2
8	Нормативно-правова база соціального забезпечення	2	-
9	Професійно-статусна характеристика фахівця із соціального забезпечення	2	-
10	Етапи професійного зростання фахівця соціальної сфери	4	2
11	Професійна компетентність фахівця із соціального	4	-

	забезпечення		
12	Закономірності, принципи і методи соціального забезпечення	4	-
13	Організаційні форми соціального забезпечення	4	-
Разом		34	4

4.3. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	денна
1	Організація аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти	5	11
2	Технології запам'ятовування	5	11
3	Самоорганізація здобувача вищої освіти	6	11
4	Право студента на академічну мобільність	8	11
5	Неформальна та інформальна освіта	8	11
6	Посилення академічної доброчесності у вищій освіті України	8	11
7	Соціальне забезпечення як наука	6	11
8	Становлення соціального забезпечення в Україні	8	11
9	Ознаки соціальної держави	8	10
10	Рівні основних державних соціальних гарантій	8	10
11	Соціальне страхування	6	10
12	Пенсійне забезпечення	6	11
13	Етика фахівця соціальної сфери	6	11
Разом		88	140

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,25 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

4 (2) бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

3 (1) бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1-2 (0,5) бали - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 53,5 б. (денна форма навчання) та 87 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і

виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	0,5	0,25	2	0,5	4	1
Т 2	0,5	0,25	2	0,5	4	1
Т 3	0,5	0,25	2	0,5	4,5	1
Т 4	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 5	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 6	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 7	0,5	0,25	2	0,5	4	1
Т 8	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 9	0,5	0,25	2	0,5	4	1
Т 10	0,5	0,25	2	0,5	5	1
Т 11	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 12	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Т 13	0,5	0,25	4	0,5	4	1
Разом	6,5	3,25	40	6,5	53,5	13

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
------	--------	-------------------	-------------------

	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	-	-	7	1
T 2	-	-	-	-	7	1
T 3	-	-	-	-	7	1
T 4	-	-	-	-	6	1
T 5	-	-	-	-	7	1
T 6	1	0,5	-	-	6	1
T 7	-	-	5	1	7	1
T 8	-	-	-	-	7	1
T 9	1	0,5	-	-	6	1
T 10	-	-	5	1	6	1
T 11	1	0,5	-	-	7	1
T 12	-	-	-	-	7	1
T 13	-	-	-	-	7	1
Разом	3	1,5	10	2	87	13

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, заліки, реферати, презентації результатів виконаних завдань, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Перелік екзаменаційних питань

1. Наукова організація праці студента та її основні складові.
2. Психологічні механізми засвоєння інформації.
3. Основні етапи сприймання та осмислення навчальної інформації.
4. Основні етапи запам'ятовування.
5. Основні прийоми запам'ятовування.
6. Забування та його профілактика.

7. Основні правила конспектування.
8. Режим індивідуальної праці та відпочинку студента.
9. Планування студентом самостійної навчальної діяльності.
10. Поняття академічної мобільності студентів.
11. Форми та види академічної мобільності студента.
12. Програми академічної мобільності.
13. Поняття неформальної освіти.
14. Особливості неформальної та інформальної освіти в Україні.

Неформальна освіта студентів.

15. Поняття академічної доброчесності.
16. Поняття соціального захисту населення
17. Поняття «соціального забезпечення», його мета, завдання.
18. Порівняльний аналіз понять «соціальне забезпечення» та «соціальний захист».

Історія розвитку законодавства про соціальний захист населення
Етапи розвитку системи соціального забезпечення населення в Україні

19. Соціальна держава: поняття, ознаки, моделі, критерії, мета, завдання, принципи та значення
20. Соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення
21. Світові системи соціального забезпечення
22. Предмет права соціального забезпечення
23. Методи права соціального забезпечення.
24. Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення
25. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування Державне соціальне забезпечення
26. Недержавне соціальне забезпечення
27. Поняття, мета встановлення, принципи формування державних соціальних стандартів
28. Система і класифікація соціальних нормативів

29. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт
30. Державні соціальні гарантії
31. Державний моніторинг застосування державних соціальних стандартів та нормативів
32. Поняття та зміст професійної етики
33. Поняття моральності у діяльності фахівця соціальної сфери

7. Рекомендована література

Основна

1. Вступ до фаху (соціальне забезпечення) : курс лекцій / Упорядники Стьопкіна А.С., Трубник І.В. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. – 65 с.
2. Право соціального забезпечення : підручник / [О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Вєтухова та ін.] ; за заг. ред. О. М. Ярошенка. – Харків : Право, 2019. – 376 с.
3. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. – Чернігів : ПАТ "ПВК "Десна", 2017.- 692 с.
4. Право соціального захисту [Електронний ресурс]: Практикум / М. Л. Смолярова. – Електрон. дані. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Допоміжна

1. Право соціального забезпечення. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право», спеціалізації «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності» денної форми навчання / Укл.: Рудик В.А. – Чернігів: ЧНТУ, 2019. - 164 с
2. Трудове право [Текст] : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 3-тє вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2019. - 541, [1] с. - Бібліогр.: с. 524-531

3. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. - 5-те вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2019. - 191 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://president.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>

7. Посилання на дистанційний курс

дистанційний курс «Вступ до фаху (соціальне забезпечення)»
(<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1637>);